

Dosarul nr. 3r-42/23
2-19093438-01-3r-21022023

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh.Mîra, I.Dutca, D.Băbălău)

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Nicolae Cojocaru,
la cererea lui Nicolae Cojocaru privind inițierea procedurii de executare a
documentului executoriu,

împotriva încheierii din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost încetată executarea documentului executoriu,

c o n s t a t ă:

La data de 13 ianuarie 2023, Nicolae Cojocaru a depus în temeiul art. 249 din
Codul administrativ în Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii
de executare a documentului executoriu – hotărârea din 30 iunie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată
executarea documentului executoriu – hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că acesta a fost executat.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 13 februarie 2023, Nicolae
Cojocaru a contestat-o cu recurs, care ulterior în data de 6 martie 2023 și 27 martie
2023 a fost completat, solicitând în final admiterea recursului, casarea încheierii
recurate cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru continuarea
procedurii de executare.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată,
considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că hotărârea judecătorească
executarea căreia a fost solicitată nu a fost executată integral.

Or, faptul emiterii de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani,
mun. Chișinău a deciziei nr.44755 din 2 iunie 2022, nu a semnat și executarea
integrală a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este
inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare
se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de
Justiție în termen de 3 zile.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Nicolae Cojocaru în data de 13 februarie 2023 (zi de luni) este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost emisă în data de 9 februarie 2023.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Nicolae Cojocaru au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, cu anularea încheierii din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea irevocabilă din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de Nicolae Cojocaru, fiind anulat răspunsul nr. 4622 din 11 septembrie 2018 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău și decizia nr. C-589/19 din 21 martie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depuse de Nicolae Cojocaru la data de 23 august 2018, prin care să-i restabilească lui Nicolae Cojocaru începând cu data de 23 august 2018 calcularea cu indexările și majorările respective perioadei și achitarea pensiei, plata căreia a fost suspendată prin dispoziția nr. 130796 din 30 noiembrie 2004 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale cheltuielile de judecată în sumă de 351,20 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d.32-36).

Din considerentul că Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat benevol de a executa hotărârea irevocabilă din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 13 ianuarie 2023, Nicolae Cojocaru a depus în temeiul art. 249 din Codul administrativ în Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu, solicitând instanței de judecată aplicarea amenzii de constrângere și inițierea procedurii de executare silită a hotărârii judecătorești (f.d.2-12),

Prin încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost intentată procedura de executare a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. A fost acordat Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău un termen de 15 zile calendaristice de la

data recepționării încheierii pentru executarea binevolă a actului judecătoresc vizat (f.d.67).

Prin răspunsul din 27 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat Curtea de Apel Chișinău că actul judecătoresc emis de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din data de 30 iunie 2021 a fost executat integral și benevol prin decizia nr.44755 din 2 iunie 2022 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.76-78).

În consecință, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 9 februarie 2023 a încetat procedura de executare inițiată la cererea depusă de către Nicolae Cojocaru privind executarea hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, invocând în susținerea poziției sale precum că scopul procedurii de executare a fost atins, actul judecătoresc fiind executat (f.d.83-86).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prematur a dispus încetarea procedurii de executare a documentului executoriu, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 251 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriale sînt executorii după expirarea termenului de apel.

Totodată, art. 250 a) din Codul administrativ, prevede expres că titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii.

Conform art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Subsecvent, instanța de recurs notează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, ibidem, parag. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

La acest capitol, instanța de recurs notează că pe parcursul examinării cererii privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, Nicolae Cojocaru a invocat recalcularea defectuasă de către Casa Națională de Asigurări Sociale a pensiei sale, respectiv neexecutarea integrală a titlului executoriu.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău n-a analizat în detaliu argumentele invocate de către Nicolae Cojocaru, lăsându-le fără apreciere. Or, la acest capitol, Curtea de Apel Chișinău s-a expus într-un mod evaziv, menționând că actul judecătoresc emis de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din data de 30 iunie 2021 a fost executat integral și benevol prin decizia nr.44755 din 2 iunie 2022 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău.

Or, faptul emiterii, de către debitorul executării, a deciziei nr.44755 din 2 iunie 2022 nu semnifică executarea hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, întrucât dispozitivul acesteia prevede anularea răspunsului nr. 4622 din 11 septembrie 2018 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău și a deciziei nr. C-589/19 din 21 martie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent de a emite o decizie nouă, în temeiul cererii depuse de Nicolae Cojocaru la data de 23 august 2018, prin care să-i restabilească lui Nicolae Cojocaru începând cu data de 23 august 2018 calcularea cu indexările și majorările respective perioadei și achitarea pensiei, plata căreia a fost suspendată prin dispoziția nr. 130796 din 30 noiembrie 2004 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău.

Așadar, finalitatea executării hotărârii respective constă inclusiv în obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent de a emite o decizie nouă, în temeiul cererii depuse de Nicolae Cojocaru la data de 23 august 2018, prin care să-i restabilească lui Nicolae Cojocaru începând cu data de 23 august 2018 calcularea cu indexările și majorările respective perioadei și achitarea pensiei, plata căreia a fost suspendată prin dispoziția nr. 130796 din 30 noiembrie 2004 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău, **care după cum se pretinde în recurs nu a fost calculată corect.**

În consecință, instanța de recurs apreciază drept superficiale și expuse sub un aspect general concluziile Curții de Apel Chișinău privind încetarea procedurii de executare a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că a fost executată, or, la caz, nu au fost elucidate toate circumstanțele importante privind executarea corespunzătoare de către organul de asigurări sociale a hotărârii judecătorești în partea ce ține de calcularea pensiei ale lui Nicolae Cojocaru.

Totodată, analizând argumentele recurentei expuse în cererea de recurs, precum și încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța ierarhic inferioară a omis să se expună și referitor la pretenția lui Nicolae Cojocaru cu privire la aplicarea în privința debitorului a sancțiunilor de constrângere, prevăzute la art. 254 Cod administrativ pentru tergiversarea și neexecutarea actului judecătoresc.

Iar, omisiunea Curții de Apel Chișinău de a analiza și răspunde la întrebările ce i-au fost adresate, denotă caracterul arbitrar al încheierii contestate.

Mai mult, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Prin urmare, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău s-a abținut de a da răspunsuri convingătoare și explicite la alegațiile recurentului, iar conjunctura dată atestă examinarea unilaterală a cererii depusă de Nicolae Cojocaru privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, fapt ce constituie o încălcare a dreptului recurentului de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

Din aceste considerente și pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide asupra necesității anulării încheierii din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță – Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 230, 243 alin. (1) lit. c), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul depus de Nicolae Cojocaru.

Se anulează încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la cererea lui Nicolae Cojocaru privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu și se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu